

I. CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Kwiecista łąka obłana słońcem. Pełna nie tylko kwiatów, ale także niezwykle barwnych motyli – najpiękniejszych przedstawicieli świata owadów. Spróbujmy rozpoznać kilka z nich i przyjrzeć się im z bliska... Najlepszą porą do obserwowania motyli są godziny poranne, kiedy świeci już słońce. Siadają one wówczas na wystawionych do słońca punktach i suszą zawilgocone nocą barwne i misternie wykrojone skrzydła. Są ospałe i mniej płochliwe niż w środku dnia, dzięki czemu można przyglądać się im z bliska.

Z pewnością spotkamy na łące pospolite rusałki pawiki. Ich nazwa pochodzi od barwnych „pawich oczu”, jakie mają na skrzydłach. Te pięknie ubarwione z wierzchu skrzydła, na spodniej stronie są prawie jednolicie brunatne. A owe oka, które tak bardzo się nam podobają, mają za zadanie odstraszać naturalnych wrogów rusałki.

Obok pawików na łące zauważyć możemy inne rusałki: pokrzywniki i osetniki. Są równie oryginalnie ubarwione. Skrzydła osetnika posiadają interesujący rysunek zarówno z wierzchu jak i od spodu, natomiast skrzydła pokrzywnika kolorowe są tylko z wierzchu; spodnia strona jest brązowa. (...)

W pogodny dzień na pełnej kwiatów łące spotkamy też modraszki. Należą do nielicznej grupy motyli, których skrzydła ładniejsze są na spodniej stronie. Z wierzchu są niebieskie w różnych odcieniach, natomiast od spodu ich skrzydła posiadają liczne, różnobarwne plamki i wzorki.

Trzeba mieć dużo szczęścia, by zobaczyć jednego z najrzadszych motyli – mieniaka tęczowca. Jego skrzydła mienia się (nazwa!) w zależności od kąta padania promieni słonecznych. Pojawia się wówczas na nich błyszczący, granatowy kolor.

Oczywiście lista motyli napotkanych na łące może być jeszcze większa. Kiedy ogląda się piękne motyle – skrzydlate tęcze, aż trudno uwierzyć, że każdy z nich był kiedyś brzydką gąsienicą.

Włodzimierz Stachoń, *Skrzydlate tęcze*. [w:] „Plomyczek” nr 6, r.1998, s.11.

1. Autor artykułu zachęca do oglądania motyli rankiem, ponieważ:

- A) motyle nie lubią słońca
 B) nikt ich wówczas nie spłoszy
 C) są wtedy jeszcze śpiące i niemrawe
 D) wyglądają wtedy najpiękniej

2. Pisząc o motylach, autor artykułu chce, by czytelnik nauczył się je:

- A) lubić
 B) rozpoznawać
 C) hodować
 D) szanować

3. „Pawie oczy” na skrzydłach motyli służą:

- A) obronie przed wrogiem
 B) usprawnieniu latania
 C) łatwemu znalezieniu schronienia
 D) tylko ozdobie

4. Nazwa mieniaka tęczowca nawiązuje do jego:

- A) sposobu bycia
 B) wyglądu
 C) budowy skrzydeł
 D) otoczenia

5. Opisując motyle, autor artykułu podkreśla różnice w ich:

- A) rozmiarach
 B) kształcie skrzydeł
 C) sposobie poruszania się
 D) ubarwieniu

6. Pisząc, że motyle były kiedyś „brzydkimi gąsienicami”, autor artykułu szczególnie podkreśla ich:

- A) ospałość
 B) urodę
 C) zwyczaję
 D) umiejętność latania

II. NAUKA O JĘZYKU

7. Według alfabetu są uszeregowane wyrazy:

- A) przystań, przyjaźń, przyjęcie
 B) strzecha, strzyc, strzyga
 C) wrzeciono, wrzask, wrzeszczeć
 D) kratka, kreska, kredka

8. Prawidłowo zapytano o przypadek:

- A) miejscownik - komu? czemu?
 B) biernik - kto? co?
 C) narzędnik - o kim? o czym?
 D) dopełniacz - kogo? czego?

9. Postać dokonaną ma czasownik:

- A) czekać
 B) stanąć
 C) zabierać
 D) zawiązać

10. W czasie przeszłym zastosowano czasownik w zdaniu:

- A) Nie chciałem iść do parku. B) Bardzo lubimy zabawy w lesie.
 C) Będziecie tam o piątej. D) Czy chciałbyś tę grę?

11. Nieprawidłowo podano zasadę ortograficzną:

- A) *nie* z czasownikami piszemy osobno B) piszemy *rz*, gdy wymienia się na *r*
 C) wielką literą piszemy nazwy zwierząt D) po niektórych spółgłoskach piszemy *rz*

12. Zaproszenie na przyjęcie urodzinowe nie musi zawierać:

- A) dokładnej godziny przyjęcia B) podpisu nadawcy
 C) informacji o miejscu imprezy D) listy gości

13. Prawidłowo jest podzielony na sylaby wyraz:

- A) kra-wa-tka B) po-ran-ny C) ro-zwi-kłać D) ide-a-lny

14. Wyraz rzeczka zawiera:

- A) 2 samogłoski B) 7 głosek C) 4 spółgłoski D) 5 liter

15. Wyrazami bliskoznacznymi są:

- A) zieleń i zielony B) ładny i brzydki C) cenny i drogi D) szum i plusk

16. Nie mówimy:

- A) On nie lubiał truskawek. B) Bluzka już wyschła.
 C) On stłukł szklanę. D) Zmiałem tę kartkę.

III. LITERATURA

17. Gerda, bohaterka baśni pt. „Królowa Śniegu”, wrzuciła do rzeki czerwone trzewiczki, prosząc ją, by:

- A) zawiodła ją do Kaja B) oddała jej przyjaciela
 C) ustąpiła jej drogi D) dodała jej sił do dalszej wędrówki

18. Kaj układał z kryształków śniegu słowo:

- A) miłość B) Gerda C) wiosna D) wieczność

19. Baśń jest utworem, w którym:

- A) są tylko zdarzenia realistyczne B) jest zawarty morał, czyli pouczenie
 C) jest określony czas zdarzeń D) dobro wygrywa ze złem

20. Księżę Mateusz, bohater książki pt. „Akademia pana Kleksa”, uniknął śmierci dzięki:

- A) pomocy pana Kleksa B) czapeczce doktora Paj-Chi-Wo
 C) swej bohaterskiej postawie D) skarbowi złotej żabki

21. Alojzy, bohater książki pt. „Akademia pana Kleksa”, doprowadził do:

- A) ucieczki pana Kleksa na księżyc B) zamiany Mateusza w szpaka
 C) skurczenia się Akademii D) zaginięcia guzika z czapki Mateusza

22. W klasie Mikołajka („Mikołajek i inne chłopaki”) nagrywanie audycji radiowej nie powiodło się, ponieważ:

- A) zepsuł się mikrofon B) ktoś wyłączył prąd
 C) dyrektor sprzeciwił się nagraniu D) wszystkie dzieci mówiły równocześnie

23. Ti-ti-uu, bohater książki pt. „Opowiadania z Doliny Muminków”, zrozumiał, że żeby być szczęśliwym, trzeba mieć:

- A) sławę B) swe własne imię C) dużo przyjaciół D) piękny ogród

24. Pinokio został zmieniony w osiołka, ponieważ:

- A) oszukał swego tatę B) uderzył kolegę
 C) sprzedał elementarz D) nie chciał się uczyć

25. Podczas zebrania Gromady Mowgli, bohater książki pt. „Księga dżungli”, ocalił swe życie za pomocą:

- A) strzelby B) pieśni C) ognia D) kija

26. Tkacze z baśni pt. „Nowe szaty cesarza” obiecywali cesarzowi:

- A) niewidzialną tkaninę B) zaczarowany pierścień
 C) latający dywan D) czapkę-niewidkę